

פורום: התמחות וכניסה להוראה

מרכזות הפורום:

ד"ר שרה זילברשטרומ, משרד החינוך

אסתי פיירסטיין, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי באר שבע

סיכום פעילות הפורום לשנת הלימודים תשע"ד

רציונל לפעילות הפורום

רכזי יחידות שלב הכניסה למקצוע, רכזי ההתמחות בהוראה ורכזי המורים החדשים הם המפעילים את כל מערך הליווי למתמחים ולמורים חדשים בארץ. הם מיישמים את מדיניות אגף התמחות וכניסה להוראה, ובד בבד מבנים אותה ומשכללים אותה מתוך הניסיון המעשי בשטח. חברי הפורום הם קבוצה בעלת מוטיבציה גבוהה ותחושת שליחות בכל הקשור לקליטת מורים חדשים במערכת החינוך, והם משמשים אנשי קשר למימושו של יעד הקליטה המיטבית של עובדי הוראה חדשים.

מטרות הפורום

1. העצמת הרכזים כקבוצה ייחודית המובילה את שלב הכניסה להוראה.
2. למידה משותפת של ידע פדגוגי, ארגוני ואקדמי בתחום שלב הכניסה להוראה.
3. היוועצות ופתרון בעיות המתעוררות במהלך ההפעלה של ההתמחות והכניסה להוראה.

תכנית כללית של הפורום לשנת הלימודים תשע"ה

ביסוס שותפויות והעמקתן

העמקת מודלים של שותפויות בין מכללות ואוניברסיטאות לבין בתי ספר ומחוזות, בכל הנוגע לשלב הכניסה להוראה. מעקב אחר מודלים ייחודיים של חממות המאפשרות תהליכי תמיכה למורים חדשים ולגננות חדשות, שבהם שותפים גם אנשי ההכשרה וגם אנשי מערכת החינוך הקולטת.

הבניית תרבות קליטה מיטבית

המשך העצמתם של בתי הספר אשר היו שותפים במהלך "פרס הקליטה המיטבית" שהתקיים בשנת תשע"ד; הפיכתם לקבוצת עמיתים מובילה לקידום ולהפצת מודלים ראויים של קליטה, למניעת נשירה ולשילוב מיטבי.

שילוב התפיסה המערכתית לחינוך ערכי

שילוב התפיסה המערכתית לחינוך ערכי בשלב הכניסה למקצוע ההוראה, הן בהתנהלות הפורום עצמו הן בסדנאות הסטאז' ובקורסים למורים חדשים, לחונכים ולמלווים.

יעדים שהוצבו לשנת הלימודים תשע"ד

- * חשיפת הרכזים לנושאים העומדים על סדר היום במערכת החינוך, כך שיוכלו להטמיע את המסרים בקרב המנחים ואלו יעבירו אותם - בשיטת המניפה - למתמחים ולמורים החדשים.
- * לימוד מתודות חדשות שהאגף בחר להשתמש בהן בשלב הכניסה להוראה.
- * שימוש בטפסים מקוונים לצורך רישום להתמחות.
- * אפשרות ל"גמול חונכות" על חונכות בפועל.
- * הקמת חממות לקליטת מתמחים ומורים חדשים.
- * פרס קליטה מיטבית לבתי ספר.
- * שילוב צילומי שיעורים בתהליך הכניסה להוראה.

סיכום פעילות לשנת הלימודים תשע"ד

- * העמקת התהליכים למתמחים, למורים חדשים, לחונכים ולמנחים במכללות ובאוניברסיטאות, בשיח משותף ובגישה פדגוגית ארגונית המתרכזת בשלב הכניסה למקצוע ההוראה.
- * חשיפת הערכים המובילים אותנו ביחידות שלב הכניסה למקצוע ההוראה - באמצעות תהליך סדנאי ושיח החושף את הערכים המנחים אותנו בפעילויות שלנו. במהלך המפגש נערכה לרכזים היכרות עם הכלי המקוון wordle.
- * העמקת המתודולוגיה של "מחקר פעולה עצמי" לשימוש בקורסים למורים חדשים, בשנה שלאחר ההתמחות. ד"ר הנרי תם וד"ר תהילה בובילסקי שותפו בהובלת הנושא.
- * הצגת דוח מחקר על אודות הטמעת נוהל ההערכה המעצבת החדש, כולל שיחת המשוב וכלי הערכת המתמחים, בשנת תשע"ג. דיווחו: ד"ר דיצה משכית וד"ר חגי קופרמינץ.
- * עבודה בפורום סביב סרטי הדרכה חדשים שהופקו במרכז לסימולציה בחינוך, במודל של "יעיל" ו"לא יעיל", על אודות התמודדות עם בעיות משמעת, שיח עם הורים, משוב לאחר שיעור, הודעה למתמחה על שנת התמחות נוספת.
- * קישור בין היוזמות של מורים בקורסי הפיתוח המקצועי בדרגות 7-9 בתחום של חונכות בית-ספרית והבניית תרבות קליטה. שיתף: רבאח קוזלי, שהוא גם רכז מורים חדשים וגם מנחה בקורסים בדרגות הגבוהות.
- * בעקבות כמה מקרים קשים של תלונות של מתמחים ומורים חדשים על אלימות כלפיהם, התקיים דיון בנושא "אלימות נגד מורים מצד תלמידיהם". התארח בפורום פרופ' רמי בנבנישתי, החוקר את הנושא בארץ ובחו"ל. בעקבות ההרצאה התקיימו מעגלי שיח על אודות פיתוח מכוונות לקידום המתמחים והמורים החדשים כמנהיגים אקטיביים ולא כמובלים וכמגיבים.
- * הובלת המפגשים לחונכים שבחרו במסלול פיתוח מקצועי באמצעות מפגשים במכללה או באוניברסיטה.

- * מעקב אחרי שלוש החממות שהוקמו - בבית ספר חוף השרון, בבית ספר דרור ובבית ספר דאר אלקלאם ברהט. ד"ר דליה עמנואל וד"ר חיה קפלן שיתפו במודל ובהובלתו.
- * שותפות בתהליכי מתן "פרס הקליטה המיטבית" לארבעה בתי ספר מצטייני קליטה בכל מחוז. רכזי ההתמחות שותפים לצוותי השיפוט בכל המחוזות.
- * התחלה של ניסיון לשלב צילומי שיעורים בתהליכי החונכות למתמחים בהוראה, ושיח על אודותיו.
- * מפגשי חשיפה עם מטמיעי הרפורמות "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" - לקראת מפגשי חשיפה במכללות ובאוניברסיטאות. המטמיעה שהתארכה בפורום: **רינה אבירם**.
- * חיבור עם מובילי התפיסה המערכתית לחינוך ערכי, כדי לשלבה בהתאמה לתהליכים בשלב הכניסה למקצוע ההוראה. התארוחו בפורום כל חברי הוועדה: **טליה נאמן, שאול וינגרט, ד"ר חיה פלג, ד"ר יעל ברנהולץ וד"ר יוחאי רודי**.

פעילות מיוחדת/פעילויות מיוחדות

- * הפקת איגרת דיגיטלית, הפצתה ושימוש בתכניה במהלך הפורום ובעבודת הרכזים. מצ"ב [קישור לאיגרות שיצאו](#).
- * הפקת סרטוני הדרכה לשימוש הרכזים והפעילות במכללות ובאוניברסיטאות. מצ"ב [קישור לסרטונים שהופקו](#).
- * הפקת קול קורא לבתי הספר להשתתפות בפרס הקליטה המיטבית. מצ"ב [דגם הקול הקורא](#).
- * השתתפות הפורום בכנס שנתון שנה ג' של תכנית רג"ב. חברי הפורום הצטרפו ליום שיא של בוגרי שנה ג' בתכנית רג"ב, לקראת שיבוצם בהוראה. הרכזים פגשו את הסטודנטים בסדנאות והכינו אותם לקראת שנת ההתמחות. הרכזים התגייסו לסייע לבוגרי התכנית לקראת השתלבותם במערכת החינוך.
- * הובלת יום הוקרה למתמחים ולמורים חדשים. במסגרת יום זה התקיימו עשרה מושבים מקבילים בהובלת מתמחים שכתבו סיפור או עיצבו כרזה על אודות שנת עבודתם הראשונה. לאחר מכן חולקו פרסים לזוכים.

תוצרים שפותחו

[איגרת דיגיטלית, סרטי הדרכה, קול קורא לקליטה מיטבית](#)

בסימן אישי

חברי הפורום מחוברים מאוד. כל פגישה - תענוג. חשוב לאפשר לפורום להיפגש באולם הכנסים, שכן רבים הם המשתתפים, ורק שם מתאפשר שיח נוח ונעים.